

Szegedi Tudományegyetem, Klinikai Központ
Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Intézetvezető: *Dr. Rovó László egyetemi tanár*
6725, Szeged, Tisza Lajos krt. 111.
Tel: + 36 62 545 310 Fax: +36 62 545 848

Betegtájékoztató a spasztikus diszfóniáról és a botulinum toxinnal történő kezeléséről

Kedves Betegünk!

Kérjük, figyelmesen olvassa el ezt a tájékoztatót, hogy betegségéről és a műtétről, melyet gyógyulása érdekében ajánlunk, megszerezze a műtéti bejegyzéshez szükséges ismereteket. A beavatkozást végző orvos szóban is fel fogja Önt világosítani. Amennyiben azt követően is úgy érzi, hogy betegségével, vagy az ajánlott kezelés módjával, a várható eredményekkel, az esetleges hátrányos következményekkel és kockázatokkal kapcsolatban további részletek tisztázása szükséges, kérjük, feltétlenül kérdezze meg kezelőorvosát.

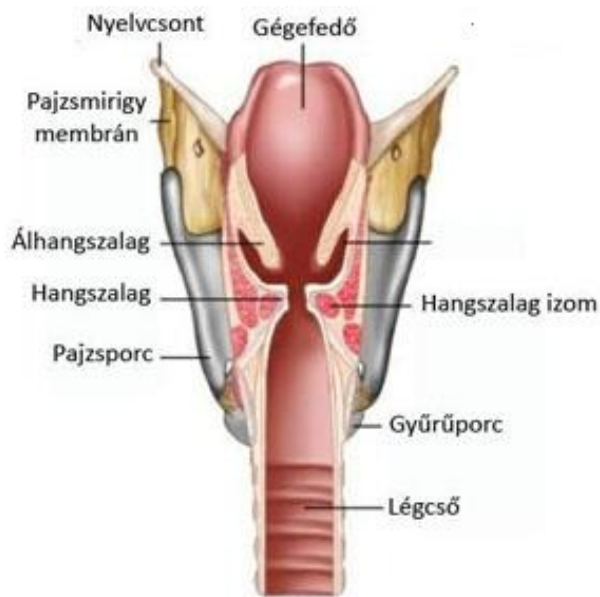
Felvételét megelőzően szükség van néhány rutin vizsgálat elvégzésére. A helyi érzéstelenítésben végzett műtétek előtt meghatározatjuk a mennyiségi és minőségi vérképet, a vérzési és alvadási időt, valamint megvizsgáljuk a vizeletet. Az általános érzéstelenítésben (altatásban) végzett beavatkozások előtt a fent említett vizsgálatokon kívül vércsoport-meghatározást, esetleg mellkas-röntgent, ekg-t, valamint házi orvosi, vagy belgyógyászati, ill. gyermekgyógyászati véleményt is kérünk

a beteg általános egészségi állapotáról és altathatóságáról. Szükség lehet továbbá a betegség pontosabb kiterjedésének megítélése céljából a fej-nyak tájék komputer tomográfiás (CT) vizsgálatára, mely a hagyományos röntgen-felvételeknél sokkal részletgazdagabb felbontásban ábrázolja az operálandó területet.

Ha a tervezett felvételt megelőző napokban felsőlégúti hurutja, lázas megbetegedése volt, kérjük tájékoztassa kezelőorvosát.

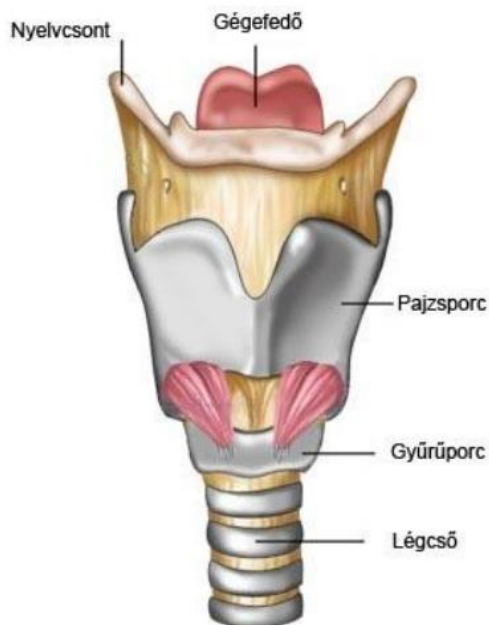
1. Alapvető anatómiai és élettani tudnivalók:

Hangképző szervünk, a gége, a felső légutakban helyezkedik el. Vázának alapja a gyűrű alakú gyűrűporc, ezen foglal helyet a gége legnagyobb porca, a hátul nyitott pajzsporc. A gégeporcok között feszül a két hangszalag. A tüdőből kiáramló levegő áthalad a gégen a hangszalagok között. Eközben megrezegteti azokat. Attól függően, hogy a szalagok mennyire feszülnek, van-e köztük rés, és az mekkora, más-más hang keletkezik. Ezzel azonban még nem ért véget a hang kialakulása. Miközben a levegő áthalad a garaton, a száj- és orrüregen, átalakul. Az orrmelléküregek nagysága és formája is befolyásolja a hang színezetét. A hangképzésben a nyelv és a szájpad is részt vesz.

2. A beavatkozás (műtét) indikációi (a beavatkozás elvégzését indokló tényezők):

Hangképzési zavarok vezető tünete a hang minőségének megváltozása, ami jelentheti a rekedtséget, csökkent hangterhelhetőséget, gyengült vagy érdes beszédhangot, a hang mélyebbé vagy magasabbá válását. Ezekhez a panaszokhoz egyéb melléktünetek is

társulhatnak, így torokban kaparó- és

gombócérzés, váladékcsgorgás érzése, köhécseles. A spasztikus diszfónia a beszédben szerepet játszó izmokat érinti. A hangszalagok megfeszülése megakadályozhatja a beszédet, vagy a hangot erőlködővé, remegővé, rekedtté, suttogóvá, kirobbanóvá, nyekergővé, szaggatottá teheti vagy alig érthető, artikulálatlan beszéddé torzítja.

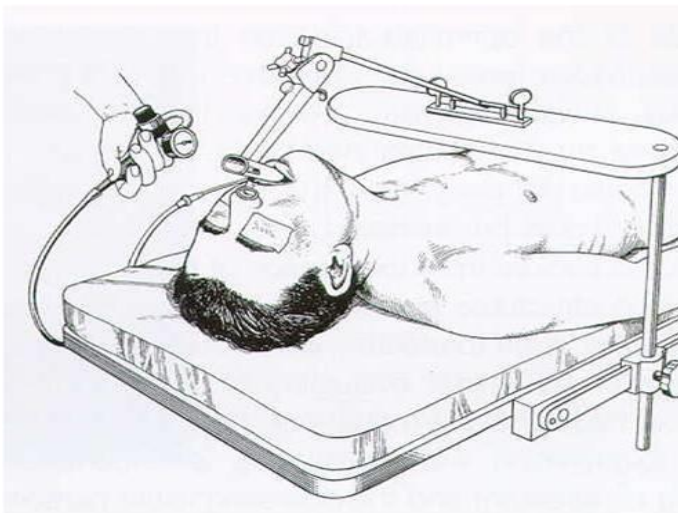
3. Egyéb kezelési lehetőségek:

A spasztikus diszfónia lehet organikus és funkcionális eredetű. Organikus eredetről akkor beszélünk, ha más, valamilyen központi idegrendszeret érintő kórképhez kapcsolódik a hangképzési zavar. Ekkor az alapbetegség kezelése segíthet a beszédproblémán is. Amennyiben a beszédzavar funkcionális eredetű akkor személyre szabott, speciális hanggyakorlatok, úgynevezett hangterápia megkísérrelhető.

4. A műtét menete, a beavatkozás rövid leírása:

A beavatkozás során a hangszalagok izomzatába egy botulinum toxin nevű anyagot juttatunk, ami meggátolja a hangképzésben részvevő izmok kóros aktiválódását. A beavatkozás általános narkózisban (altatásban) vagy helyi érzéstelenítésben is elvégezhető.

Altatásban történő beavatkozás során a légutat egy speciális eszköz segítségével tárjuk fel. (Erről egy másik betegájékoztatóban olvashat.) Ezt követően száj felől egy vékony tűvel juttatjuk a kellő mennyiségű gyógyszert a hangszalag izomzatába.

Helyi érzéstelenítésben történő beavatkozás során a nyak bőrén keresztül, a száj felől történő endoscopos ellenőrzés mellett juttatjuk a botulinum toxint a kívánt helyre.

5. Az érzéstelenítés lehetőségei, veszélyei:

Az altatásról és annak veszélyeiről az altatóorvos egy külön nyomtatványon tájékoztatja és kéri beleegyezését.

Helyi érzéstelenítés esetén az száj és az algarat nyálkahártyáját egy spray segítségével érzéstelenítjük. A gyógyszer hatására zsibbadás, a torokban gombócérzés, nyelési és esetlegesen légzési nehezítettség érzése jelentkezhet.

6. Az altatásban végzett műtét általános kockázata, lehetséges mellékhatásai, veszélyei és szövődményei

Az altatásban végzett műtét kockázatai, lehetséges mellékhatása veszélyei és szövődményei megegyeznek a microlaryngoscopias műtétével, így erről egy másik betegtájékoztatóban olvashat.

7. A helyi érzéstelenítésben végzett műtét veszélyei és szövődményei:

A nyak bőrén keresztül a gégebe vezetett tű, az előzetes érzéstelenítése ellenére is enyhe

fájdalmat, köhögési ingert okozhat. A beavatkozás után előfordulhat vérrel festenyezett köpetürítés, a hangszalagok és a gége nyálkahártya duzzanata, ami nehézlégzés is okozhat.

A hangszalag izomzatába juttatott gyógyszer ritkán allergiás reakciót is kiválthat.

8. A műtét utáni magatartási szabályok:

A beavatkozást követően a véresen festenyezett köpet miatt egy-két napig nem kell aggódni. A nyálkahártya sérülése okozta fájdalom egy-két napon belül elmúlik. Ritka szövődményként gyulladás, gégeviznyó is kialakulhat, amely gyógyszeres kezelést tesz szükségessé. Erős fájdalom, láz, különösen nehézlégzés esetén haladéktalanul jelentkezzen osztályunkon! A beavatkozás után gégediétát javasolunk. Minél kevesebbet beszéljen, ha szükséges a normális hangerővel. Semmiképpen ne suttojon! Kerülje a túl hideg, túl meleg, szénsavas italokat, túl fűszeres ételek fogyasztását! Ne dohányozzon, kerülje a dohányfüstöt! Tartózkodjon a tömény szeszesitalok fogyasztásától! Gondoskodni kell a szoba (különösen a hálószoba) levegőjének megfelelő páratartalmáról. Ezeknek a szabályoknak a betartása egyenként változó ideig szükséges, erre vonatkozóan kezelőorvosa ad utasítást. A megbeszélt ellenőrző vizsgálatokon akkor is jelenjen meg, ha panaszmentesnek érzi magát! A hangszalagba juttatott gyógyszer hatásossága az idő múlásával csökken, ezért a hangminőség romlása esetén célszerű a beavatkozást megismételni.

9. A beavatkozás elhagyásának várható kockázata:

A beavatkozás a hangminőség javítását célozza meg, így annak elhagyása nem jár negatív következménnyel